

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ สาขาหนึ่งในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ถึงต้นทุน ผลตอบแทนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความไวในการเปลี่ยนแปลงเมื่อต้นทุนและผลตอบแทนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น หรือ ลดลง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่การวิเคราะห์ทางการเงิน โดยวิเคราะห์ใน 4 ปัจจัย คือ

1. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)
2. มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value)
3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (Benefit-Cost Ratio)
4. อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR)

ผลที่ได้จากการศึกษา เรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ สาขาหนึ่งในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ดังนี้

1. โครงการนี้มีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) = 3.79 ปี
2. มี NPV = 0.73 ล้านบาท
3. มี B/C Ratio = 1.85 เท่า
4. มี IRR = 17.16 %

และจากปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้ แสดงให้เห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่สามารถลงทุนได้ เนื่องจากค่า NPV มากกว่าศูนย์, B/C Ratio มากกว่า 1 และ มีค่า IRR มากกว่าค่า Discount Factor โดยสรุปแล้วโครงการนี้คุ้มค่าต่อการลงทุน

ส่วนในการเปรียบเทียบประมาณการกระแสเงินสดรับจ่ายในปีที่ 7 หรือปี พ.ศ 2544 กับกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจริงนั้น พบว่าในด้านรายได้ที่เกิดขึ้นจริงนั้นต่ำกว่าประมาณการ 42.17 % รายจ่ายต่ำกว่าประมาณการ 32.43 % ส่วนกำไรสุทธินั้น ต่ำกว่าประมาณการสูงถึง 59.39 %

การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง

การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลงมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

1) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 15

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อรายได้ทุกประเภทลดลง 2 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 15 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 0.17 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.07 ซึ่งเป็นไปตามหลักของการลงทุน แสดงให้เห็นว่าธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้

2) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 12

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อรายได้ทุกประเภทลดลง 2 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 12 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 1.40 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.12 ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการลงทุน แสดงให้เห็นว่าถ้าหากมีการลดอัตราส่วนลดเหลือร้อยละ 12 ธุรกิจจะสามารถดำเนินต่อไปได้

3) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 10

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อรายได้ทุกประเภทลดลง 2 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 10 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 2.20 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.15 ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการลงทุน แสดงให้เห็นว่าถ้าหากมีการลดอัตราส่วนลดเหลือร้อยละ 10 ธุรกิจจะสามารถดำเนินต่อไปได้ และยิ่งดีขึ้นเมื่ออัตราส่วนลดเปลี่ยนแปลงลดลง

4) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 15

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อรายได้ทุกประเภทลดลง 5 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 15 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ -

0.69 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.10 ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักของการลงทุนเนื่องจากค่า NPV ยังติดลบอยู่

5) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 12

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อรายได้ทุกประเภทลดลง 5 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 12 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 0.36 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.08 ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการลงทุน แสดงให้เห็นว่าถ้าหากมีการลดอัตราส่วนลดเหลือร้อยละ 12 ธุรกิจจะสามารถดำเนินต่อไปได้

6) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 10

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อรายได้ทุกประเภทลดลง 5 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 10 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 1.11 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.04 ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการลงทุน แสดงให้เห็นว่าถ้าหากมีการลดอัตราส่วนลดเหลือร้อยละ 10 ธุรกิจจะสามารถดำเนินต่อไปได้

7) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 15

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อต้นทุนทุกประเภทลดลง 5 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 15 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 1.32 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.13 ซึ่งเป็นไปตามหลักของการลงทุน แสดงให้เห็นว่าธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้

8) กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 15

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สาขาหนึ่ง เมื่อต้นทุนทุกประเภทลดลง 10 % ที่อัตราส่วนลดร้อยละ 15 พบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 2.01 ล้านบาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.17 ซึ่งเป็นไปตามหลักของการลงทุน แสดงให้เห็นว่าธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้

5.2 อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ สาขาหนึ่งในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ขออภิปรายผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

จากผลที่ได้โครงการนี้มีระยะเวลาคืนทุน 3.79 ปี ซึ่งจากการประมาณถือว่าเป็นโครงการที่น่าลงทุน เพราะระยะเวลาคืนทุนไม่นานเกินไป ซึ่งจากการประมาณการนั้น คาดการณ์ว่าจะสามารถคืนทุนได้ในปีที่ 5 แต่จากการวิเคราะห์ทำให้เห็นว่าสามารถคืนทุนได้เร็ว ซึ่งในการประมาณการได้อาศัยข้อมูลพื้นฐานทางการเงินโดยรวมของธนาคารพาณิชย์นี้เป็นตัวกำหนดประมาณการ ซึ่งในการใช้วิธีการนี้มีข้อดีอยู่ที่ง่ายและสะดวกในการคำนวณ, ช่วยในการพิจารณาความเสี่ยงของการลงทุน และ เป็นเครื่องมือวัดสภาพคล่องอย่างคร่าว ๆ ส่วนข้อเสียของการใช้วิธีนี้ได้แก่ ไม่ให้ความสำคัญแก่กระแสเงินสดที่จะได้รับหลังระยะเวลาคืนทุน, ไม่คำนึงถึงค่าของเงินที่แตกต่างกัน, ไม่คำนึงถึงความเสี่ยงของกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคต และไม่มีเกณฑ์การตัดสินใจที่บ่งชี้ให้เห็นว่าการลงทุนนั้น ๆ มีส่วนเพิ่มมูลค่าของกิจการอย่างไร เนื่องจากกิจการแต่ละกิจการมีระยะเวลาคืนทุนที่แตกต่างกัน และวิธีนี้เมื่อเปรียบเทียบกิจการที่แตกต่างกันในการเลือกลงทุนจะไม่สามารถชี้ขาดได้ว่า โครงการไหนดีกว่ากัน แต่ทั้งนี้ สามารถพิจารณาประกอบได้ในธุรกิจเดียวกัน และเป็นการประมาณระยะเวลาคืนทุนสำหรับนักลงทุนที่มีทุนค่อนข้างน้อย และไม่ชอบการลงทุนระยะยาว ก็สามารถใช้ระยะเวลาคืนทุนประกอบการตัดสินใจได้

2. มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value)

จากผลการศึกษาที่ได้ โครงการนี้มี NPV เท่ากับ 0.73 ล้านบาท และมีค่ามากกว่าศูนย์จึงถือได้ว่าเป็นโครงการที่น่าลงทุนในโครงการนี้ได้ เพราะทำให้กระแสเงินสดของผลตอบแทนมากกว่ากระแสเงินสดของรายจ่าย และจากผลการวิเคราะห์ที่ได้ทำให้ทราบว่าผลตอบแทนสูงกว่าต้นทุน ซึ่งในโครงการนี้ลงทุนไป 10.85 ล้านบาท และมีผลตอบแทนเท่ากับ 11.58 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงการนี้มีการเติบโตซึ่งสามารถคืนทุนได้ และทำให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น จำนวน 0.73 ล้านบาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นโครงการที่น่าลงทุนโดยการตัดสินใจที่โครงการนี้ทำให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของการบริหารการเงิน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่งคั่งให้แก่กิจการหรือผู้ถือหุ้น (Maximization of shareholders wealth)

ซึ่งในการพิจารณาโดยวิธี NPV นี้มีข้อดีอยู่ที่ ทำให้ทราบถึงมูลค่าของกิจการที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุน, มีการพิจารณาถึงกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องทั้งโครงการ, มีการพิจารณาค่าของเงินในเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งถือได้ว่าค่าของเงินที่เท่ากันในวันนี้ย่อมมีค่ามากกว่าค่าของเงินที่เท่ากันในอนาคต และที่สำคัญวิธีการนี้ได้พิจารณาถึงความเสี่ยงของกระแสเงินสดในอนาคต แต่วิธีนี้ก็ยังมีข้อบกพร่องเหมือนกัน กล่าวคือ ต้องมีการประมาณต้นทุนเพื่อใช้ในการคำนวณ ซึ่งจะแม่นยำมากน้อยเพียงใด

นั้นขึ้นอยู่กับประมาณการ ซึ่งถ้าประมาณการได้ดีก็จะทำให้การพิจารณาได้ง่าย และข้อบกพร่องอีกประการหนึ่งของวิธีการนี้ คือ เป็นการแสดงออกมาเป็นจำนวนเงินซึ่งอาจจะเข้าใจได้ยากกว่าการแสดงออกมาเป็นอัตราร้อยละ

3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (Benefit-Cost Ratio)

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้โครงการนี้มีค่า B/C Ratio หรือบางที่เรียกดัชนีกำไร (PI) เท่ากับ 1.85 โดยเป็นวิธีการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับรวมทั้งโครงการกับค่าปัจจุบันของเงินลงทุน ซึ่งค่าที่ได้มีค่ามากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าโครงการนี้สามารถลงทุนได้ เพราะมีกระแสเงินสดรับมากกว่ากระแสเงินสดจ่าย ถึง 1.85 เท่า และวิธีการนี้มีข้อดีอยู่ตรงที่ แสดงผลกระทบต่อมูลค่าของกิจการจากการลงทุนที่พิจารณา, มีการพิจารณากระแสเงินสดทั้งโครงการ, ได้พิจารณาค่าของเงินที่แตกต่างกัน, ได้พิจารณาความเสี่ยงของกระแสเงินสดในอนาคต และมีประโยชน์สำหรับเรียงลำดับและการเลือกโครงการลงทุนเมื่อมีเงินทุนจำกัด ส่วนข้อบกพร่องของการใช้วิธีนี้ ได้แก่ ต้องประมาณต้นทุนเพื่อใช้ในการคำนวณ และในกรณีที่โครงการประเภท mutually exclusive การประเมินค่าโดยวิธี PI อาจให้ผลที่ไม่ถูกต้อง

4. อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR)

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์โครงการนี้มีค่า IRR เท่ากับ 17.16 % ซึ่งสูงกว่าค่า Discount Factor จึงเห็นควรพิจารณาการลงทุนในโครงการนี้ ซึ่งผลดีของการพิจารณาจากวิธีนี้ได้แก่ มีการแสดงผลกระทบต่อมูลค่าของกิจการจากการลงทุน, ได้พิจารณากระแสเงินสดทั้งโครงการ, ได้พิจารณาค่าของเงินในเวลาที่แตกต่างกัน และได้พิจารณาความเสี่ยงของกระแสเงินสดในอนาคต ส่วนข้อบกพร่องของวิธีนี้ได้แก่ ข้อสมมุติเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับ IRR ของโครงการที่พิจารณาลงทุน, ในกรณีที่โครงการประเภท mutually exclusive อาจจะไม่ให้การตัดสินใจที่ทำให้มูลค่าของกิจการเพิ่มสูงสุด และ กรณีเงินลงทุนจำกัด อาจจะไม่ให้การตัดสินใจที่ทำให้มูลค่าของกิจการเพิ่มสูงสุด

5. การเปรียบเทียบงบประมาณกระแสเงินสดรับและจ่าย กับกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจริง

โดยผลการประมาณการที่ได้ประมาณการไว้ เมื่อถึง ปีที่ 7 หรือปี พ.ศ. 2544 นั้น ผลที่ได้ปรากฏว่ามีการประมาณการรายได้สูงกว่าความเป็นจริง และประมาณรายจ่ายต่ำกว่าความเป็นจริง ซึ่งข้อสมมุติฐานต่าง ๆ ที่ผู้วิเคราะห์ได้นำมาพิจารณาได้พิจารณาจากสภาวะ

เศรษฐกิจโดยทั่วไปในขณะนั้น และพิจารณาจากสัดส่วนต่าง ๆ ของยอดรวมของทุกสาขาของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยอาศัยข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม 2537 เป็นฐานในการคำนวณ และสาเหตุที่ผลการประมาณการคลาดเคลื่อนกับกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจริง ผู้วิเคราะห์มีความเห็นว่า ในช่วงที่ได้ประมาณการนั้นคือในปี พ.ศ. 2537 เป็นช่วงที่ประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่ขยายตัวสูง หรือที่เรียกว่าเป็นยุคของฟองสบู่ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมในขณะนั้นของธนาคารพาณิชย์แห่งนี้มีอัตราที่สูง และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ และในช่วงนั้นเป็นช่วงที่หลายธนาคารได้ประกาศปรับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขึ้น ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากก็อยู่ในเกณฑ์ที่สูงเช่นกัน แต่พอมาประมาณปี 2539-2540 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจ จนเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดหนี้ NPL และมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินกู้และเงินฝากลง ซึ่งก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประมาณการของกระแสเงินสดรับจ่ายคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

และในการประมาณการอัตราดอกเบี้ยเพื่อประมาณการกระแสเงินสดรับและจ่ายได้ใช้อัตราเฉลี่ย ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมและเงินฝาก ซึ่งในความเป็นจริงแล้วลูกค้าในแต่ละรายจะได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมและเงินฝากที่ไม่เท่ากัน และธนาคารพาณิชย์ยังมีการบวกส่วนต่างเข้าไปอีก ซึ่งส่วนต่างนี้ลูกค้าแต่ละรายก็มีส่วนต่างที่ไม่เท่ากันอีก ซึ่งก็เป็นอีกเหตุผลที่ทำให้ประมาณการคลาดเคลื่อน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์โครงการนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังนี้

ในการประเมินโครงการต่าง ๆ นั้น นอกจากวิธีการที่นำเสนอในครั้งแล้วยังมีวิธีการอื่น ๆ อีก ซึ่งสามารถนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจได้เช่นกัน ส่วนในการพิจารณาจากค่าของ NPV, PI และ IRR นั้น ผู้วิเคราะห์ขอเสนอว่าวิธีการพิจารณาจาก NPV เป็นวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับการพิจารณาการลงทุน แต่ทุกวิธีสามารถใช้ในการพิจารณาตัดสินใจได้ ขึ้นอยู่กับนโยบายของธุรกิจและความเหมาะสมของเงินลงทุน และเหตุผลต่าง ๆ และในการพิจารณาโครงการใด ๆ ก็ตามความสำคัญของการพิจารณาอยู่ที่องค์ประกอบหลายอย่าง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ชื่อเสียงของเจ้าของ
2. ความมั่นคงของกิจการ
3. ผลตอบแทนที่ได้
4. ประวัติทางการเงินที่ผ่านมา เป็นต้น

และสิ่งที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาการประเมินโครงการ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาคือการประมาณการของกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่าย หรือต้นทุน ควรมีความถูกต้องและมีความเป็นไปได้จริง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด จึงจะทำให้การวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ระยะเวลาคืนทุน, ดัชนีกำไร, NPV หรือ IRR มีค่าใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด และทำให้การตัดสินใจไม่ผิดพลาด

และข้อเสนอแนะที่จะแนะนำให้ธนาคารพาณิชย์แห่งนี้ควรเร่งดำเนินการกระทำคือ การเร่งปล่อยสินเชื่อเพื่อสร้างรายได้ดอกเบี้ย และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการเพื่อเพิ่มรายได้ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ส่วนในเรื่องของรายจ่ายควรลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนในเรื่องของเงินฝากยังคงต้องรักษาสถานะลูกค้าไว้ และเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด ซึ่งสัดส่วนของเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของสาขานี้อยู่ที่ 0.86 เท่า ซึ่งเงินให้กู้ยืมน้อยกว่าเงินฝากอยู่จำนวน 34.0 ล้านบาท ซึ่งสาขาต้องแบกรับภาระต้นทุนเรื่องดอกเบี้ยจ่ายมาก หากเร่งขยายเงินฝากเพิ่มขึ้น สาขานี้ต้องขยายสินเชื่อให้ได้สูงถึงจำนวน 289 ล้านบาท